

A „technikai sport” fogalmi meghatározása a természetvédelmi jogszabályok vonatkozásában

A "technikai sport" fogalmat természetvédelmi jogszabály¹ a rendelkező részben használja, de a fogalom a magyar jogban nem definiált. Ez a helyzet a jogalkotó mulasztása, amivel parttalan jogvitákra ad alapot. Orvosolni kéne, mert így a jogviták minden érintettnél fölöslegesen vonnak el erőforrásokat a normális működéstől. A hiányzó definíciót a tv. hatóságok és nemzeti parkok saját célú értelmezéssel pótolják, majd eljárásaikban erre a jogforrások erejével hivatkoznak. Az öncélú értelmezéssel és ennek az eljárásaikban történő alkalmazásával jogsértést követnek el, mert ezzel túlterjeszkednek jogalkalmazói státuszukon. A hiányzó jogértelmezésre csak a jogalkotónak vagy bíróságnak van joga. Jelen dolgozat a jogalkotó illetve a bíróság beavatkozásához szükséges tisztán látást segíteni szándékozó szempont gyűjtemény.

A "technikai sport" fogalmat helytelen megközelítés mindenre kiterjedő általánosságban definiálni, mert a besorolás az alkalmazási célterület szerint homlokegyenest ellenkező lehet. A besorolás megközelítése az alkalmazott eszköz alapján sem feltétlenül helyes, mert pl. a ló nem tekinthető technikai alkotásnak (gépnek), de a természetre gyakorolt hatása azonos mértékű egy krosszmotoréval.

A természetvédelem szempontjából a "technikai sport" fogalmát az illető sporttevékenység folytatásakor a természetre gyakorolt hatása alapján kell meghatározni. Mert a megítélés kizárólag azon múlik, hogy az illető sporttevékenység folytatása mennyire terheli a természetet, mennyi elkerülhetetlenül velejáró és hátramaradó nyomot hagy a természeti környezetben. Ez a megközelítés azért is következetes, mert egybevágg azzal, ahogy nemcsak a sportot, hanem minden más tevékenységet is a természetre gyakorolt káros hatása okán kötik engedélyhez, hogy a szabályzással korlátozzák a káros hatásokat. Például a külszíni bányászat sem növénynek, sem állatnak nem kegyelmezve, módszeresen pusztítja el a területére eső élővilágot, ezért kell, hogy engedélyköteles legyen².

Vizsgáljuk meg, hogy a fenti besorolási elv hogyan illeszkedik a sporttevékenységekre!

- A turista ösvények területét hajdanán egyszer el kellett venni a természettől, de a turistaút-hálózat létrejötte után a turisták már engedély nélkül használhatják, tehát az ezeken történő természetjárás nem tekintendő technikai sportnak, mert csak a számára kijelölt területet terheli.
- A tereplovaglás, a terep kerékpározás, a krosszmotorozás, a quad, pláne a spéci terepjáró kocsikkal folytatott terepakadály leküzdési edzések és versenyek mindegyike kiterjedt és csak lassan gyógyuló károsodást hagy maga után, ezek tehát természetvédelmi szempontból technikai sportnak kell számítaniuk. Ugyanakkor léteznek ezekre a sportokra előre kijelölt területek, ahol engedély nélkül folytathatók.
- A hegyi siklóernyőzés a természetjáráshoz képest csak feleannyira terheli a hegyet, mert a siklóernyős csak felfelé gyalogol, lefelé már a levegőben jön³. A siklóernyős starthelyek természeti terhelése sem több mint a réteké a rajtuk heverészve pihenő turistákkal. A turistautakkal szemben a siklóernyős starthelyek időben sokkal korlátozottabb használatát a lényegesen szűkebb meteorológiai feltételek mellett még a napi szélirány változása is szavatolja. A hegyi starthelyek helye nem jelölhető ki szubjektív döntéssel, mert alkalmasságuk kizárólag a domborzat különleges lokális adottságaiból ered. A turistautak kialakulásához hasonlóan a starthelyeket is csak egyszer kell hagyni (sőt támogatni) biztonságosan kialakítani, pontosan oda, ahova a domborzati adottságok diktálják. Utána már (a turistautakhoz hasonlóan) nincs értelme a kialakított starthely használatát külön engedélyhez kötni, mert a siklóernyős nem tud/fog máshonnan (alkalmatlan helyről) startolni. A starthely természetvédelmi megítélése több szempontból is kedvezőbb a meglévő turistautakénál, mert egy starthely területe mindössze néhány száz négyzetméter, a starthelyek összterülete apró töredékként sem mérhető a turistautak és ösvények összterületéhez, a védett terület nagyságához viszonyítva pedig kimutathatatlannal elenyésző. Tehát a siklóernyős starthelyek alkalmas helyen történő működése a biztonságot szolgálja és ehhez a védett területből kimutathatatlannal kevés terület legalizálására van szükség, ott ahol ma is működnek.

Összefoglalva: a motor nélküli siklóernyőzésnek –a biztonságos starthelyek kialakítása után– nincs kimutatható hatása a természetre, ezért ugyanúgy nem tekintendő technikai sportnak, mint a természetjárás.

Kardos István
ikardos@galatech.hu
2019.10.21.

¹ 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről, 38. § (1) bekezdés i) pont valamint a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 9.§ (2) bekezdés d.) pont

² Az egyébként jogkövető állampolgárok jogkövetési hajlandósága érdekében az a helyes, ha a természetvédelem egyenlő mércével mér. Hazánkban több példa hozható olyan külszíni fejtésekre, amiknek a területén engedély birtokában teljességgel pusztítják ki az élővilágot, de a bánya kerítésének túloldalán a siklóernyősnek a fűre lépnie is tilos engedély nélkül.

³ ... és jellemzően lehozza magával a turisták által a starthelyen hagyott hulladékot is.

A jogszabály módosítási javaslat indoklása

A Kormányablakok számára kiadott útmutató is azonos logikai megközelítést tartalmaz a „Technikai sport” értelmezésére, mint az előző oldalon részletezett megközelítés.

Nevezetesen: „Technikai sport: gépi, vagy mechanikus meghajtású járművel zajló sporttevékenység (pl.: kerékpárverseny, rallyeverseny)”

forrás: <http://kormanyablak.hu/hu/feladatkorok/194/OKTVF00165>

Tehát a hajtómű nélküli siklóernyőzés a kormányablakok kérelemelbírálási útmutatója szerint sem technikai sport. Ezt az értelmezést kívánatos lenne a jogszabályok szintjére emelni, ezzel megszüntetni azt a jogalkotói mulasztást, hogy több magyar jogszabályban is fogalom meghatározás nélkül szerepel a „technikai jellegű sport” fogalom.

Az alábbiakban egy teljes értékű megoldásra teszünk javaslatot.

A „technikai jellegű sport” fogalmat a rendelkezési részben használó jogszabályok áttekintése

1. 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről, 38. § (1) bekezdés i) pontjában <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99600053.TV&celpara=38&dbnum=1&goto=274> „i) közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez, technikai jellegű sporttevékenység folytatásához;
2. 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 9.§ (2) bekezdés d.) pontjában <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A0400275.KOR&celpara=9&dbnum=1&goto=67> „d) a talajfelszínen, száznál több fő részvételével zajló közösségi és tömegsportesemény rendezéséhez, valamint a technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.”

Jogszabály módosítási javaslat

A „technikai jellegű sporttevékenység” fogalom kerüljön meghatározásra a törvénynek a fogalom meghatározásokat tartalmazó 4. §-ban, egy s) ponttal történő kiegészítéseként:

„Alapfogalmak

4. § E törvény alkalmazásában:

...

s) Technikai jellegű sport: gépi, vagy mechanikus meghajtású járművel zajló sporttevékenység (pl.: kerékpárverseny, rallyeverseny). A hajtómű nélküli siklóernyőzés nem technikai jellegű sport.”

2019.10.29.

Kardos István
Siklórepülő Szövetség, elnök
elnok@siresz.hu